

Naslov: Dubrovački je prvi simfonijski orkestar kojeg sam u životu čuo!

Autor: Ana Prohaska Vlahinić

Rubrika/Emisija: Kultura

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 1.058,37

Naklada:

Gljučne riječi: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Akademik

AKADEMIK PAVLE DEŠPALJ POČASNI DIRIGENT DSO-A

Dubrovački je prvi orkestar kojeg sam

DSO-a razgovarali smo s [akademikom](#) Pavlom Dešpaljom.

Nedavno ste proglašeni počasnim dirigentom Dubrovačkog simfonijskog orkestra. Što vam znači to imenovanje i općenito što za vas znači rad sa dubrovačkim simfoničarima?

Dubrovački je prvi simfonijski orkestar kojeg sam u životu čuo. Maestro Wroticky je pored ostalog izveo i Album mojih dječjih kompozicija u instrumentaciji dubrovačkog poznatog skladatelja Rogowskog. Stanovali smo u vili Orsuli, gdje je orkestar u to doba održavao probe, pa sam upoznao mnoge glazbenike: koncertne majstore gospodu Šlausa i Poviju, kod koga sam imao i nekoliko satova iz violine, gospodu Mariju Grazio, poznatu dubrovačku pijanisticu, koja mi je ljubazno udijelila nekoliko lekcija iz klavira, g. Šapra, violistu, s kojim sam rado svirao komornu glazbu i mnoge druge, koji su mi ostali u vrlo lijepoj uspomeni. Mnogo kasnije sam često dirigirao Dubrovačkim simfonijskim orkestrom i bio s njim na gostovanjima u Zagrebu, Zadru i Osoru. Za vrijeme mog mandata u Dubrovačkim ljetnim igrima, s njim sam dva puta postavio Rossinijevog 'Seviljskog brijača'. Počasna titula koju mi je Orkestar dodijelio najbolje govori o uzajamnom poštovanju i radosti zajedničkog muziciranja.

Kada ponovno možemo očekivati Vaš koncert u Dubrovniku?

Dogovaramo se o terminu koncerta sljedeće sezone.

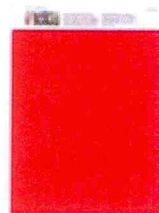
Odrasli ste u uglednoj glazbeničkoj obitelji. I vaš otac je bio glazbenik, kao i sestra i brat. Kada ste shvatili

Odrastao je u uglednoj glazbeničkoj obitelji uz brata Valtera, violončelista i sestru Maju, violinisticu, a prve glazbene poduke dobiva od oca Šime, također skladatelja

Razgovarala
Ana Prohaska Vlahinić

DIRIGENT I SKLADATELJ **AKADEMIK** Pavle Dešpalj nedavno je imenovan počasnim dirigentom Dubrovačkog simfonijskog orkestra. Rođen je u Blatu na Korčuli 18. lipnja 1934., maturirao u

Zadru 1952. te diplomirao kompoziciju 1960. na Glazbenoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu u klasi prof. Stjepana Šuleka. Odrastao je u uglednoj glazbeničkoj obitelji uz brata Valtera, violončelista, i sestru Maju, violinisticu, a prve glazbene poduke dobiva od oca Šime, također skladatelja. Povodom imenovanja za počasnog dirigenta

i simfonijski n u životu čuo!

da je glazba Vaš životni put?

Nas je otac od najranijeg djetinjstva 'zarazio' ljubavlju prema glazbi, tako da nam nikada nije pala na pamet druga opcija.

Sa šest godina prvi put ste dirigirali. Kako je do toga došlo?

Mislili da mi je bilo tek pet godina. Otac se razbolio od upale pluća. Kako sam ja prisustvovao svim njegovim probama, otac me predložio da bez i jedne probe izvedem koncert. Kažu mi da sam dobro odradio nastup, osim što sam se na kraju poklonio zboru umjesto publici.

Osim što se bavite dirigriranjem, Vi ste i kompozitor (diplomirali ste kompoziciju). Što Vam je draže – dirigriranje ili komponiranje? Ili i jedno i drugo ima svoje čari?

Enormno uživam u dirigriranju divne glazbe, ali ništa ne može nadomjestiti užitek stvaranja.

Moramo napomenuti da ste na Glazbeno akademiji u Zagrebu studij kompozicije završili u razredu uvaženog prof. Stjepana Šuleka koji je kasnije izjavio da nije sreo talentiraniju osobu i da imate apsolutan sluh. U kakvom Vam je sjećanju ostao prof. Šulek i što ste od njega naučili?

Prof. Šulek me naučio gotovo svemu što znam o kompoziciji i instrumentaciji, ali naučio me mnogo čemu i o interpretaciji. Kao violinist u njegovom poznatom Zagrebačkom komornom orkestru stjecao sam dragocjena iskustva od najvećeg majstora što smo ga ikad imali.

Surađivali ste i surađujete s brojnim orkestrima diljem zemlje i

Enormno uživam u dirigriranju divne glazbe, ali ništa ne može nadomjestiti užitek stvaranja

svijeta. Imate li neku suradnju koja je za Vas posebna?

Najdublje me se dojmila suradnja s violinskim virtuoziima Isaacom Sternom, Yehudi Menuhinom, Izakom Perlmanom, s čelistom Pierre Fournierom i sa sopranisticama Leontyne Price i Renatom Scotto.

Ne možemo se ne osvrnuti i na Vaš angažman na Dubrovačkim ljetnim igrama. Bili ste od 1981. do 1983. i ravnatelj glazbenog programa Dubrovačkih ljetnih igara, a dobitnik ste i nagrade Orlando. Što nam možete reći o tome vremenu?

Po povratku iz Amerike postao sam istovremeno šef dirigent Zagrebačke filharmonije i ravnatelj glazbenog programa Iğara. U obje institucije surađivao sam s dragim prijateljem prof. Joškom Depolom. Trudili smo se očuvati veliki ugled kojeg su Igre imale u svijetu, nakon dugo vremena vratili smo igrama operu i balet i uključili Dubrovački simfonijski orkestar u nekoliko projekata.

Kako danas vidite Dubrovačke ljetne igre?

Obzirom na teške financijske prilike čine najbolje što je moguće.

Kada ste zadnji put nastupili na igrama i kada ćete ponovno doći?

U lijepoj su mi uspomeni ostali posljednji nastupi s Dubrovačkim simfonijskim orkestrom. Splitskim i Varaždinskim komornim orkestrom. Bilo je to pred dosta godina, jer u zadnje vrijeme zbog zdravstvenih razloga ne nastupam ljeti.

I za kraj: 18. lipnja proslavit ćete svoj 80. rođendan. Kada pogledate

unazad – ima li nešto što biste još željeli ostvariti?

Uvijek sam želio napisati operu, ali ne vjerujem da ću to i ostvariti. Međutim, vjerujem da ću još komponirati i dirigrirati, uživati u svojoj obitelji i družiti se s meni dragim glazbenicima.

O PAVLU DEŠPALJU

Tek djelić bogate biografije!

Pavle Dešpalj jedan od najuglednijih hrvatskih dirigenata. Godine 1962. postao je šef dirigent Simfonijskog, te 1963. Komornog orkestra Hrvatske radiotelevizije, a redovito surađuje s Operom i Baletom HNK. Godine 1967. odlazi u SAD; od 1970. je glazbeni direktor i dirigent Simfonijskog orkestra i Opere u Orlando na Floridi, a od 1972. stalni je gost dirigent Festivala u Grant Parku u Chicagu. Po povratku u Zagreb godine 1980. djeluje kao šef dirigent Zagrebačke filharmonije i umjetnički rukovoditelj glazbenog programa Dubrovačkih ljetnih igara. Godine 1987. postaje redovni profesor dirigriranja na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Tumačeći djela svih epoha i stilova, Dešpalj je gostovao u većini europskih zemalja, SAD-u, Južnoj Koreji, Hong Kongu i Tajvanu, a ravnao je i najuglednijim orkestrima. Dobitnik je mnogih priznanja i nagrada, član žirija brojnih međunarodnih natjecanja dirigenata i počasni dirigent mnogih orkestara. Također je počasni građanin Daytona Beacha, profesor emeritus Tokijskog nacionalnog Sveučilišta i redoviti član HAZU-a čiji je potpredsjednik bio od 2004. do 2010.